

۲۳ سرباز ارتش محلی در یک حمله ی نفوذی طالبان در غزنی کشته شدند

منابع محلی در ولایت غزنی می گویند که در یک حمله ی نفوذی گروه طالبان، ۲۳ سرباز ارتش محلی در ولسوالی قرهباغ ولایت غزنی کشته و دو سرباز دیگر زخمی شده اند. خالق داد اکبری، عضو شورای ولایتی غزنی به روزنامه اطلاعات روز گفته است، که این حمله دو شب پیش (جمعه، ۲۲ قوس) در یک پاسگاه ارتش محلی در اطراف ولسوالی قرهباغ رخ داده است. آقای اکبری هم چنان گفته که تعداد مجموعی سربازان مستقر در این پاسگاه ارتش محلی ۳۲ نفر بوده که از آن جمله هفت نفرشان نفوذی طالبان بوده اند. به گفته ی او، این هفت نفر تمامی تجهیزات پاسگاه را نیز با خود برده اند.

در همین حال، وزارت دفاع کشور کشته شدن تنها سه سرباز ارتش در این حمله ی نفوذی طالبان را تأیید کرده است. این وزارت هر چند جزئیات بیشتر ارایه نکرده، اما گفته است که تحقیقات در این زمینه ادامه دارد. از سوی هم، گروه طالبان گفته است که جنگ جویان این گروه بر یک قرارگاه نیروهای دولتی در منطقه ی «ولگی» در مربوطات ولسوالی قرهباغ «چاپه» زده اند. طالبان همچنان ادعا کرده اند که در این حمله ۳۲ سرباز دولتی کشته شده و مقداری اسلحه و مهمات نیز به دست جنگ جویان این گروه افتاده است. ولایت غزنی در جنوب افغانستان یکی از ولایات ناامن کشور است که جنگ جویان گروه طالبان در بخش هایی آن حضور و فعالیت تروریستی دارند.

نتیجه تقلبی انتخابات در هیچ مرحله ای پذیرفتنی نیست

عبدالله عبدالله، رئیس اجرایی حکومت و رئیس دسته انتخاباتی «ثبات و هم گرایی» در سخنانی در جمع هوادارانش در ولایت بغلان، اعلام کرد که نتایج «تقلبی» انتخابات در هیچ مرحله ای از این روند قابل قبول نیست و باید کمیسیون مستقل انتخابات براساس قانون عمل کند. به نقل از ۸ صبح، رئیس دسته انتخاباتی «ثبات و هم گرایی» در جمع هوادارانش در شهر پلخمری، مرکز ولایت بغلان، که از هژدهم عقرب به این سو به دنبال آغاز بازشماری و تفتیش آرا در برخی از محلات رای دهی، اعتراض کرده بودند، موضع آن ها را «برحق» خواند و تأکید کرد که حکومت آلوده به تقلب را نمی پذیرد. به گفته عبدالله عبدالله، زعیم آینده باید توسط آرای پاک مردم تعیین شود.

هواداران این دسته انتخاباتی در هفت ولایت (پنجشیر، بدخشان، بغلان، تخار، فاریاب، جوزجان و سمنگان) مانع بازشماری آرا شده بودند. این اعتراض ها هم زمان با آغاز بازشماری آرا در هشت هزار محل رای دهی در سراسر کشور شکل گرفت. عبدالله عبدالله و چند دسته انتخاباتی دیگر مخالف بازشماری آرا بودند. استدلال مخالفان بازشماری آرا این بود که کمیسیون مستقل انتخابات بدون ابطال ۱۳۷ هزار رای مهم و ۱۰۲ هزار رای خارج از زمان رای دهی، بیش از دو هزار و ۴۰۰ مرکز فاقد اساس بایومتریکی را نیز وارد روند بازشماری کرده است. عبدالله عبدالله نامزد انتخابات ریاست جمهوری شام روز جمعه از هوادارانش در هفت ولایتی که دروازه های کمیسیون های انتخاباتی را بسته بودند، خواست تا روز یکشنبه، بیست و چهارم قوس، اجازه بازشماری آرا را بدهند. او گفت که این تصمیم بنا بر خواست کمیسیون شکایات انتخاباتی و به هدف نشان دادن حسن نیت گرفته شده است و به هیچ عنوان به معنای قبول مشروعیت ۳۰۰ هزار رای مورد مناقشه نخواهد بود.

استیضاح ترامپ در کمیته قضایی کنگره تصویب شد

به نقل از بی بی سی فارسی؛ کمیته قضایی مجلس نمایندگان آمریکا با تصویب لایحه استیضاح دونالد ترامپ این لایحه را برای رای گیری به صحن علنی این مجلس فرستاد. بنابر قوانین کنگره، رای گیری در کمیته قضایی نخستین گام قانونی برای به رای گذاشتن لایحه استیضاح در صحن علنی مجلس نمایندگان است که انتظار می رود هفته آینده روی دهد. قرار بود این رای گیری عصر روز (پنجشنبه) برگزار شود اما با بحث و اختلاف نظر میان اعضای دموکرات و جمهوری خواه کمیته قضایی که از صبح پنجشنبه آغاز شده بود به حدود نیمه شب کشید و نمایندگان موافق و مخالف ۱۴ ساعت با هم بحث کردند.

اگرچه تصویب این لایحه در کمیته قضایی مجلس نمایندگان که تحت کنترل دموکرات هاست تقریباً قطعی بود اما با مکتوب شدن این رای گیری فرآیند قانونی استیضاح آقای ترامپ رسمیت یافت. بدین ترتیب، دونالد ترامپ، چهارمین رئیس جمهوری تاریخ آمریکا لقب می گیرد که از سوی کنگره رسماً برای استیضاح او اقدام شده است. دموکرات ها که اکثریت مجلس نمایندگان را در دست دارند در لایحه استیضاح آقای ترامپ را به «سوء استفاده از قدرت» و «مانع تراشی بر سر تحقیقات کنگره» متهم کرده اند و معتقدند که آقای ترامپ به همین دو دلیل دیگر کفایت لازم برای نشستن بر صندلی ریاست جمهوری را ندارد.

این در حالی است که جمهوری خواهان و در راس آنها آقای ترامپ هر دو اتهام را رد می کنند و با انتقاد از روند تحقیقات استیضاح، دموکرات ها را به تلاش برای «کودتا» و «ابطال نتایج انتخابات سال ۲۰۱۶» متهم می کنند. آقای ترامپ، روز جمعه ۱۳ دسامبر، در واکنشی دوباره به استیضاح خود آن را «فریب کارانه و قلابی» خواند و روند شکل گیری آن را محکوم کرد.

آیا بن بست انتخابات با «گفت و گوهای مسالمت آمیز» خواهد شکست؟

صفحه ۲

آغاز مجدد گفت و گوهای صلح و پیامدهای احتمالی آن

صفحه ۱

«بالآخره دفتر قطر گشوده شد»

صفحه ۱

انتخابات افغانستان؛ زورگویی به جای مردم سالاری

صفحه ۱

مردم: میزان جرایم جنایی در کابل افزایش یافته است

اجناس قیمتی با خود حمل کنند و به گفته ی آنان یگانه راه جلوگیری از چنین وقایع همین است. اما بصیر مجاهد، سخنگوی قوماندانی امنیه کابل به هفته نامه صدای مردم افغانستان گفت، که میزان جرایم جنایی امسال نسبت به سال های گذشته کاهش یافته است و پولیس کابل در تلاش تأمین امنیت کامل پایتخت نشینان می باشد. آقای مجاهد افزود، که از اول ماه قوس تاکنون حدود ۱۲۹ تن به ظن سرقت موبایل، جرایم جنایی، سرقت اموال، راه گیری و بعضی موارد دیگر بازداشت شده اند. مجاهد در رابطه به ادعای شهروندان از تانی پولیس با مجرمین می گوید، که پولیس تمامی تلاش هایش را انجام می دهد و وظایف خود را صادقانه انجام می دهد، اما این که مجرمین پس از بازداشت دوباره رها می شوند، نهادهای دیگر باید در این مورد پاسخ دهند.

شاهد مزاری بود، از سوی افراد مسلح ناشناس به قتل رسیده است. همچنان هفته ی گذشته در سرک هشتم کارته سهی شهر کابل، وکیل گذر ناحیه ششم همراه با پرسر هدف شلیک افراد مسلح ناشناس قرار گرفته و کشته شدند. هر چند پولیس کابل اعلام کرد، که عاملان این رویداد بازداشت شده اند. در همین حال، ذاکر حسین از شهروندان کابل می گوید که روز جمعه ی گذشته در داخل یکی از کوچه های نزدیک به حوزه ی سیزدهم امنیتی پولیس با دزدان مسلح مواجه شد. دزدان مسلح موتورسایکل سوار دو عدد موبایل و مقداری پول او را به سرقت بردند. شهروندان پایتخت با شنیدن چنین واقعات، نسبت به نهادهای امنیتی اطمینان شان را از دست داده اند، که نمی توانند امنیت مردم را بگیرد. شماری از این شهروندان می گویند که به اعضای فامیل شان توصیه کرده اند که پس از این در صورت نیاز هم نباید موبایل، پول نقد و یا

احمد ظاهر قادری در حالی که در این روزها بیشتر شهروندان کابل از واقعات جرایم جنایی، سرقت موبایل و حضور افراد مسلح در کوچه های پایتخت شکایت دارند، اما پولیس کابل می گوید، که میزان جرایم جنایی نسبت به سال های گذشته خیلی کاهش یافته است. در این روزها شماری از شهروندان پایتخت در حالی که از وضعیت امنیتی اطمینان ندارند و گواه واقعات دزدی و قتل در ساحات کابل هستند، تدابیر جدیدی را برای جلوگیری از این وقایع روی دست گرفته اند. قیس ابراهیمی، باشنده ی ساحه ی گولایی دشت برچی از مربوطات حوزه ی ششم امنیتی پولیس می گوید، که دو شب قبل در این ساحه یک جوان از سوی دزدان مسلح هدف گلوله قرار گرفته و کشته شده است. از سوی هم روز گذشته یک شهروند دیگر که مدیر ورزشگاه «مولای علی» واقع سرک

کپ مردم

انتخابات افغانستان؛ زورگویی به جای مردم‌سالاری

در کشورهای دیگر، انتخابات به تحقق و تحکیم بیشتر دموکراسی و مردم‌سالاری می‌انجامد. در افغانستان اما قضیه فرق می‌کند؛ آن‌گونه که در گذشته زبان سیاست در این سرزمین زورگویی و قلدری بوده، در پروسه‌های انتخابی نیز طرف‌های رقیب با زبان زور و تهدید با هم‌دیگر سخن می‌گویند.

تجربه‌ی چندین دوره انتخابات در افغانستان نشان می‌دهد، که بسیاری از کارگزاران قدرت در این سرزمین، با مفهوم احترام به قانون اساسی و حقوق شهروندی بیگانه هستند. قبل از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان، دسته‌های انتخاباتی بیرون از حکومت، دو دسته‌ی شریک در حکومت را به استفاده از امکانات دولتی در راستای کارزارهای تیمی‌شان متهم می‌کردند و هشدار می‌دادند؛ در صورتی که دسته‌های شریک در حکومت «دولت‌ساز و ثبات و همگرایی» به استفاده‌ی ابزار از امکانات دولتی ادامه دهند، آنان انتخابات را تحریم می‌کنند. تیم‌های ثبات و همگرایی و دولت‌ساز نیز، هرازگاهی هم‌دیگر را به استفاده‌ی سوء از امکانات عامه متهم می‌کردند و می‌گفتند؛ جلو این استفاده‌جویی‌ها باید گرفته شود. با وصف این اتهام‌ها، انتخابات ششم میزان برگزار شد. پس از انتخابات اتهام‌زنی‌ها به شکل و شیوه‌ی دیگر ادامه پیدا کرد. این بار، حرف از تقلب سازمان‌یافته به نفع دسته‌ی خاص و شریک در حکومت بود. دسته‌های انتخاباتی به‌شمول شورای نامزدان انتخابات ریاست‌جمهوری، ادعا داشتند/دارند، که دسته‌های در درون کمیسیون انتخابات در تبانی با اعضای دسته‌ی انتخاباتی دولت‌ساز، به نفع محمدشرف غنی، رهبر این تیم تقلب کرده‌اند. این اتهام‌ها اکنون کار را به‌جایی رسانده، که نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات پس از گذشت نزدیک به سه‌ماه اعلام نشده و افکار عمومی نسبت به پروسه‌ی انتخابات ریاست‌جمهوری به‌مفهوم واقعی کلمه مکدر شده است.

نهادهای برگزارکننده‌ی انتخابات (کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی) که براساس قانون مسوولیت برگزاری، تفتیش و جمع‌بندی آرا و در نهایت اعلام نتیجه‌ی ابتدایی و نهایی انتخابات را بر عهده دارند، در مدیریت پروسه‌ی انتخابات ضعیف عمل کرده‌اند. کمیسیون مستقل انتخابات، تا این دم نه تنها طرز‌العمل‌های انتخاباتی را شکسته و تقویم انتخابات ریاست‌جمهوری را نقض کرده، بلکه در عمل به‌جای این که نهاد بی‌طرف باقی بماند و برای تمامی طرف‌های رقیب در پروسه قابل اعتماد باشد، با تعدادی از دسته‌های انتخاباتی طرف واقع شده و چندین بار به استفاده از پولیس برای پیش‌برد تفتیش و بازشماری آرا در ولایاتی که معترضان دروازه‌های دفاتر ولایتی کمیسیون انتخابات را بسته‌اند، سخن گفته است. مضاف بر این، حوا علم نورستانی، رییس این کمیسیون در جریان جلسه‌ی مشترک اعضای کمیسیون‌های انتخاباتی با نامزدان انتخابات ریاست‌جمهوری و نمایندگان احزاب سیاسی در پاسخ به اعتراض یکی از اشتراک‌کنندگان این نشست، با لحن تند گفت؛ «نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات را اعلام می‌کنم». هرچند کمیسیون شکایات انتخاباتی تا این‌جای کار به‌صورت صریح با دسته‌های انتخاباتی در تقابل قرار نگرفته، اما این نهاد در مدیریت بحران انتخاباتی کنونی، دست روی دست گذاشته است. این کمیسیون مطابق قانون، نقش محکمه‌ی انتخاباتی را دارد. انتظار مردم این بود، که هم‌زمان با بحرانی‌شدن انتخابات، کمیسیون شکایات انتخاباتی پا پیش می‌گذاشت و در روشنی قانون همگام با کمیسیون مستقل انتخابات جریان تفتیش و بازشماری آرا را نظارت می‌کرد و برای مردم و شریکان پروسه‌ی انتخابات از شفافیت در این پروسه اطمینان می‌داد. متأسفانه چنین نشد. مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی در جریان دوونیم‌ماه اخیر، به‌ویژه پس از ۲۷ میزان که تاریخ اعلام نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات بود، با چشم‌پوشی و اغماض نسبت به انتخابات ریاست‌جمهوری برخورد کردند.

اکنون به‌نظر می‌رسد آب از آسیاب افتاده است. تکت‌های انتخاباتی معترض، نسبت به کار کمیسیون‌های انتخاباتی بی‌اعتماد هستند و در ادامه‌ی راه در برابر بسیاری از فیصله‌ها و تصمیم‌های این نهادها خواهند ایستاد. دسته‌های انتخاباتی پیش‌تاز در برابر هم به‌تهدید و زورگویی متوصل شده و شورای نامزدان نیز گفته که اعلام نتیجه‌ی انتخابات مشروعیت ندارد. با این اوصاف، نمی‌توان به نتیجه‌ی انتخابات ریاست‌جمهوری ششم میزان دل بست و در انتظار تشکیل حکومت از دل این انتخابات نشست.

آیا بُن‌بست انتخابات با «گفت‌وگوهای مسالمت‌آمیز» خواهد شکست؟

اسحق‌علی احساس

انتخابات افغانستان در حالی به بُن‌بست خورده است، که در بُعد داخلی طرف‌های شریک در پروسه، نسبت به هم‌دیگر بی‌اعتماد هستند. در نشست‌های که پیرامون انتخابات و عبور از بحران انتخاباتی برگزار می‌شود، نیز شریکان پروسه‌ی انتخابات با هم‌دیگر گفت‌وگوی سالم و سازنده ندارند. نهادها و کشورهای کمک‌کننده نیز سکوت کرده و موضع مشخصی در پیوند به بحران انتخاباتی کنونی ندارند

دیدار کرده و از شفافیت این پروسه به‌مردم افغانستان اطمینان می‌دادند. حضور اعضا و نمایندگان کشورها و نهادهای بین‌المللی در کمیسیون انتخابات تاجایی گسترده بود، که رسانه‌های افغانستان آن را به «ترافیک دیپلماتیک» تشبیه نموده و از پیامدهای آن ابراز نگرانی کردند.

اکنون اما وضعیت فرق می‌کند. با آن که دوونیم ماه از زمان برگزاری انتخابات می‌گذرد و نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات برخلاف تقویم انتخاباتی هنوز هم اعلام نشده، نهادهای بین‌المللی و نمایندگان کشورهای کمک‌کننده، سکوت کرده و در پیوند به انتخابات افغانستان اظهارنظر نمی‌کنند. با وصف آن‌که، در جریان جلسه‌ی هفته‌ی گذشته (یک‌شنبه، ۱۷ قوس) در کمیسیون انتخابات، سفیران تعدادی از کشورها و نمایندگان نهادهای ناظر بین‌المللی حضور داشتند و از نزدیک تنش‌ها میان اعضای کمیسیون مستقل انتخابات و نمایندگان دسته‌های انتخاباتی را شاهد بودند، اما برای شکسته‌شدن بُن‌بست انتخاباتی کنونی موضع روشن ندارند.

انتخابات افغانستان درحالی به بُن‌بست خورده است، که در بُعد داخلی طرف‌های شریک در پروسه، نسبت به هم‌دیگر بی‌اعتماد هستند. در نشست‌های که پیرامون انتخابات و عبور از بحران انتخاباتی برگزار می‌شود، نیز شریکان پروسه‌ی انتخابات با هم‌دیگر گفت‌وگوی سالم و سازنده ندارند. نهادها و کشورهای کمک‌کننده نیز سکوت کرده و موضع مشخصی در پیوند به بحران انتخاباتی کنونی ندارند.

در چنین یک وضعیتی، بعید است بُن‌بست انتخاباتی بشکند. هرچند عبدالله عبدالله، رییس دسته‌ی انتخاباتی «ثبات و همگرایی» در نشست خبری در کابل، از هوادارانش خواست، تا به کمیسیون مستقل انتخابات اجازه دهند، روند بازشماری و تفتیش آرا در هفت ولایت باقی‌مانده انجام شود، اما اختلاف‌ها برسر معتبربودن و غیرمعتبربودن ۳۰۰ هزار رأی جنجالی هم‌چنان پابرجا است. اعضای دسته‌ی انتخاباتی «ثبات و همگرایی» به‌صورت صریح اعلام کرده، که موضع این تیم در پیوند به آرای به‌گفته‌ی آنان نامعبر، مشخص است. در چنین یک وضعیتی، به‌نظر می‌رسد، بُن‌بست انتخاباتی کنونی هم‌چنان پابرجا خواهد ماند. برخلاف ادعای کمیسیون شکایات انتخاباتی، تا این دم هیچ نوع «گفت‌وگوی مسالمت‌آمیز» میان طرف‌های شریک و دخیل در پروسه‌ی انتخابات صورت نگرفته است.

انتخاباتی «امنیت و عدالت» ضمن این که تصمیم به ترک جلسه گرفت، با لحن تهدیدآمیز گفت: «نتایج انتخابات را اعلام می‌کنم». داوود سلطان‌زوی، عضو تکت انتخاباتی دولت‌ساز، به یکی از اشتراک‌کنندگان به‌صورت صریح توهین کرد و گفت: «دهنات بوی شیر می‌دهد». نمایندگان دسته‌ی انتخاباتی «ثبات و همگرایی» نیز اعلام کردند، در صورتی که کمیسیون انتخابات قبل از یافتن راه‌حل، نتیجه‌ی انتخابات را اعلام کنند، عواقب آن به‌دوش این کمیسیون است. این نشست نیز پس از نزدیک به شش ساعت، بدون این‌که نتیجه داشته باشد، به‌انتهای رسید.

روی‌هم‌رفته، برخلاف آن‌چه نهادهای برگزارکننده‌ی انتخابات و مسوولان نهادهای ناظر انتخاباتی می‌گویند، گفت‌وگوها میان طرف‌های شریک و دخیل در پروسه‌ی انتخابات برسر آرای جنجالی هرگز سازنده، مسالمت‌آمیز و نتیجه‌بخش نبوده است. هرچند عبدالله عبدالله، رییس دسته‌ی انتخاباتی «ثبات و همگرایی» از هوادارانش خواسته، که به کمیسیون انتخابات اجازه‌ی بازشماری آرای هفت ولایت باقی‌مانده را بدهند، اما سرنوشت آرای بازشماری‌شده هنوز هم نامعلوم است. کمیسیون مستقل انتخابات، در هر دو نشست، تأکید کرده، که هیچ دلیلی مبنی بر باطل کردن ۳۰۰ هزار رأی جنجالی پیدا نکرده و این آرا از دید آنان معتبر است. دسته‌های انتخاباتی «ثبات و همگرایی» به‌رهبری عبدالله عبدالله، «امنیت و عدالت» به رهبری رحمت‌الله نبیل، «صلح و عدالت اسلامی» به‌رهبری گلبدین حکمتیار و چندین دسته‌ی انتخاباتی دیگر در پیوند به ۳۰۰ هزار رأی جنجالی موضع مشترک دارند. نهادهای ناظر انتخاباتی طرف‌های شریک در پروسه‌ی انتخابات را به گفت‌وگو و بررسی تخنیکی آرا دعوت می‌کنند. دسته‌ی انتخاباتی «دولت‌ساز» به‌رهبری محمدشرف غنی، تکت‌های رقیب را به زورگویی متهم کرده و از کمیسیون مستقل انتخابات می‌خواهد، هرچه زودتر نتیجه‌ی ابتدایی و نهایی انتخابات را اعلام کند.

در سوی دیگر انتخابات، نهادهای کمک‌کننده و ناظر بین‌المللی قرار دارند. پس از ششم میزان، نمایندگان این نهادها به‌صورت کم‌پیشینه به انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان توجه کردند. در روزهای آغازین شمارش آرا، مسوولان کمیسیون انتخابات همه‌روزه شاهد حضور نهادهای ناظر، نمایندگان کشورها و نهادهای کمک‌کننده‌ی بین‌المللی در این کمیسیون بودند. نمایندگان کشورها و نهادهای ناظر و کمک‌کننده، هرکدام به‌نوبه‌ی خود از جریان کار کمیسیون انتخابات

در یک‌هفته‌ی اخیر، دو جلسه‌ی نظرخواهی و مشورتی میان نامزدان انتخابات ریاست‌جمهوری، احزاب سیاسی، نهادهای ناظر انتخاباتی و اعضای کمیسیون‌های انتخابات، به‌میزبانی کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی در پیوند به ۳۰۰ هزار رأی جنجالی، چگونگی تفتیش و بازشماری آرا و اعلام نتیجه‌ی ابتدایی انتخابات برگزار شده است. نشست اول به‌ابتکار کمیسیون مستقل انتخابات، روز یک‌شنبه (۱۷ قوس) برگزار شد. در این نشست حوا علم نورستانی، رییس کمیسیون مستقل انتخابات اعتراضات دسته‌های انتخاباتی را سوءتفاهم خواند و از طرف‌های دخیل در پروسه‌ی انتخابات خواست، با کمیسیون انتخابات همکاری کنند. خانم نورستانی، در جریان صحبت‌هایش، تأکید کرد که آن‌ها تا کنون بی‌طرفی خود را حفظ کرده و در آینده نیز متعهد به قانون اند و با استقلال تمام امور انتخاباتی را پیش خواهند برد. پس از حوا علم نورستانی، محمد حنیف دانشیار، عضو کمیسیون انتخابات موارد تخنیکی ۳۰۰ هزار رأی جنجالی را به‌بررسی گرفت و دلایل کمیسیون انتخابات را مبنی بر معتبرشمردن این آرا توضیح داد. این توضیحات برای نمایندگان دسته‌های انتخاباتی قانع‌کننده نبود. نماینده‌ی دسته‌ی انتخاباتی «ثبات و همگرایی» پس از توضیحات کمیسیون مستقل انتخابات، خواستار باطل شدن ۳۰۰ هزار رأی به‌گفته‌ی آنان تقابلی و نامعتبر شد. اعضای دسته‌ی انتخاباتی «امنیت و عدالت» به رهبری رحمت‌الله نبیل و تعدادی از احزاب سیاسی، با تأکید بر اعلام نتیجه‌ی انتخابات براساس آرای دارای معلومات بیومتریکی، به تصمیم کمیسیون مستقل انتخابات معترض بودند. این جلسه پس از چهار ساعت، بدون این‌که نتیجه‌ی مشخص داشته باشد، پایان یافت.

نشست دوم، به‌میزبانی کمیسیون شکایات انتخاباتی، میان طرف‌های شریک در انتخابات، روزجمعه (۲۲ قوس) برگزار شد. در این جلسه، مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی با تأکید بر «گفت‌وگوهای مسالمت‌آمیز» به‌عنوان تنها راه‌حل بُن‌بست انتخاباتی کنونی، اعلام کردند، که به‌زودی در پیوند به ۳۰۰ هزار رأی جنجالی تصمیم خواهند گرفت. فضای این جلسه، پرتنش‌تر از نشست قبلی بود. اعضای نشست، در چندین مورد، با تهدید و زورگویی با طرف‌های رقیب سخن گفتند و هم‌دیگر را به کارشکنی متهم کردند. رییس کمیسیون مستقل انتخابات، در اعتراض به سخنان مطیع‌الله ابراهیمی‌زی، نماینده‌ی دسته‌ی

«بالاخره دفتر قطر گشوده شد»

«جنجال‌ها بر سر لایحه‌ی کار دفتر قطر و این که تفاهم‌نامه‌ها و تضمین خط‌های مربوط آن چگونه باشند و توسط کی‌ها به امضا برسند، خیلی دوام‌دار گردید. ایالات متحده‌ی آمریکا نسخه‌های آن‌را به‌ما نشان داد. تفاهم‌نامه‌ای که قرار بود میان قطر و آمریکا به امضا برسد، حاوی جزئیات و مطالب زیادی بود ولی آن‌چه که قرار بود آمریکا با ما امضا کند، مبهم و نامکمل به نظر می‌رسید. نظر من این بود، که تفاهم‌نامه‌ی واقعی همان کاغذی بود، که باید توسط آمریکا و قطر امضا می‌گردید. بالاخره تصمیم ما بر آن شد، که معامله‌ی میان آن دو کشور برای ما مهم نبوده، ضمانت‌های را که در پی آن هستیم باید از ایالات متحده‌ی آمریکا بگیریم، خصوصاً زمانی که امیر قطر به رییس‌جمهور ما گفت، که کشورش صرفن نقش یک مهمان‌خانه را بازی می‌نماید و بس. بر همین اساس قرار بر آن شد، دولت آمریکا و شخص رییس‌جمهور او با ما طی نامه‌ای ضمانت‌هایی که باعث برطرف‌نمودن تشویش‌های ما گردد، به‌ما بفرستد.

همان‌گونه که در بالا تذکر دادم، حفظ وحدت افغانستان، حفظ حکومت مرکزی قوی، جلوگیری از پارچه‌شدن کشور و برقرارشدن نوعی ملوک‌الطوایفی از دغدغه‌های اصلی ما بودند. افغانستان از آمریکا خواست، در ضمانت خط خود همه‌ی این مطالب را بگنجاند.

رییس‌جمهور او با ما مجبورن به این خواسته‌ی ما گردن نهاد. وی در مکتوبی که به‌تاریخ ۱۴ جون سال ۲۰۱۳ آن‌را امضا نمود، عنوانی رییس‌جمهور کزری چنین نوشت: «... ایالات متحده‌ی آمریکا با دیدگاه حکومت افغانستان هم‌نظر است، که هدف دفتر باید انجام مذاکرات میان شورای عالی صلح و طالبان افغانی باشد و این که دفتر و پرسونل آن باید پایبند اصولی باشند، که در یادداشت دیپلماتیکی که قطر به ایالات متحده‌ی آمریکا به‌تاریخ ۱۴ جون می‌فرستد، ذکر می‌شاند. اصول مذکور شامل این اصل است، که دفتر مذکور نباید به‌حیث سفارت یا دفتر دیگری که از طالبان افغان منحیث امارت یا حکومت با حاکمیت نمایندگی نماید، شناخته شود

و یا خود را چنین معرفی نماید...»

مکتوب مذکور می‌گفت، اگر طالبان اصول یادشده را مراعات نکنند، یا مذاکرات به‌رهبری افغان‌ها را به‌گونه‌ی متمر توأم با نیت نیک انجام ندهند، ایالات متحده‌ی آمریکا با همکاری نزدیک حکومت افغانستان و دولت قطر به آن جواب عاجل خواهد داد. بسته‌نمودن دفتر نیز یکی از جواب‌های ممکن یاد شده بود. در پاراگراف آخر، رییس‌جمهور او با ما از متعهدبودن دولت متوعاش به حاکمیت، استقلال، تمامیت ارضی و وحدت ملی افغانستان اطمینان می‌داد. این‌ها دقیق لغات و مفاهیمی بودند، که رییس‌جمهور کزری از بارک او با ما خواسته بود. زمانی که این مکتوب را تعدادی از سفیرای کشورهای خارجی می‌دیدند، تعجب نموده می‌پرسیدند: «آیا واقعاً این امضای شخص بارک او با ما است؟»

چند روز بعد یعنی به‌تاریخ ۱۸ جون دفتر طالبان برای گفت‌وگوهای صلح در قطر با اجازه‌ی دولت افغانستان رسمن افتتاح گردید. ما همه منتظر آن لحظه بودیم. آن‌روز من زودتر از دفتر به منزل آمدم. ساعات بین عصر و شام بود. تازه وارد حویلی منزل گردیده بودم، که تلفونم زنگ زد. «محمد قاسم همت»، شارژدافر ما در دوحه حرف می‌زد. گفتم: «خبر شدم دفتر افتتاح شد.» گفتم: «بله، ولی آیا جریان را در تلویزیون دیدی یا نه؟» گفتم: «نه»، گفتم: «دفتر افتتاح شد ولی به‌نام دفتر سیاسی امارت اسلامی افغانستان و بیرق امارت طالبان در آن برافراشته شد.» این جریان کاملن در تضاد با توافقی بود، که ما با امریکایی‌ها داشتیم. فورن به رییس‌جمهور زنگ زده ماجرا را برایش قصه کردم. عکس‌العمل اولی وی این بود، که «مهم نیست»، گفتم: «بنام امارت اسلامی...»، گفتم: «رفقی نمی‌کند»، شب برایم زنگ زد و تشویش‌اش را بیان نمود. فردا صبح مطابق معمول در دفتر کار رییس‌جمهور گردهم آمدم. ایمل فیضی و من با رییس‌جمهور که خیلی برآشفته بود، سرگرم بحث بر سر این بودیم، که عکس‌العمل ما در برابر عهد شکنی آمریکا که ظاهرن نمایان‌گر نیت بد و نقشه‌های شوم‌اش برای فغانستان بود، چگونه باید باشد؟ آقای اسپننا داخل گردید. رییس‌جمهور طبق معمول گویی وی نماینده‌ی آمریکا باشد، خطاب به وی با الفاظ شدید این عمل امریکایی‌ها و قطری‌ها را نکوهش نمود و باران ناسزاها را نثار آمریکا و طرف‌داران و خدمت‌گذارانش نمود.»

منبع: چهل‌سال در طوفان، عبدالکریم خرم، انتشارات اکسوس، سال ۱۳۹۸، صص ۵۰۶-۵۰۴

آغاز مجدد گفت‌وگوهای صلح و پیامدهای احتمالی آن

امیرپناهیان

روند صلح زمانی نتیجه‌ی قابل قبول برای مردم افغانستان خواهد داشت، که طالبان دست از خشونت‌های سازمان‌یافته کشیده و به مردم و نیروهای امنیتی کشور احترام بگذارند. مسوولان حکومت وحدت ملی هم‌چنین تأکید می‌کنند، که هر توافقی باید در چارچوب ارزش‌های ملی و به‌رهبری حکومت افغانستان امضا و نهایی شود.

افغانستان امضا و نهایی شود. صدیق صدیقی، سخنگوی ریاست‌جمهوری افغانستان در واکنش به آغاز مجدد گفت‌وگوهای صلح میان آمریکا و گروه طالبان در صفحه توئیترش نوشت، که آغاز گفت‌وگوهای صلح می‌تواند، زمینه را برای کاهش خشونت‌ها در کشور فراهم ساخته و توسعه‌ی همگانی را تقویت نماید. اما او تأکید کرد که موقف دولت افغانستان در قبال گفت‌وگوهای صلح همیشه روشن و واضح بوده و این گفت‌وگوها باید در چارچوب ارزش‌های ملی، قانون اساسی، ارزش‌های حقوق بشری و به رهبری دولت افغانستان به‌عنوان نماینده‌ی با صلاحیت مردم افغانستان انجام شود. در غیر آن، هرگونه اقدام و تلاش برای امضای توافق صلح بی‌نتیجه و پیش از وقت خواهد بود.

این در حالی است، که چندی قبل برخی از منابع اطلاعاتی خبر دادند، که ارگ ریاست‌جمهوری در تلاش تشکیل یک هیأت با صلاحیت به‌منظور پیشبرد

اکنون همه در افغانستان به شمول

رهبران حکومت وحدت ملی و

سیاستمداران برجسته‌ی کشور از

جزئیات گفت‌وگوهای صلح بی‌خبر

بوده و هیچ معلومات لازم از ۹ دور

گفت‌وگوها ندارند. این بی‌اطلاعی

می‌تواند زمینه‌ی مسالمت‌آمیز

گفت‌وگوها را مخدوش ساخته

و باعث سوءتفاهم میان مردم

افغانستان و طرف‌های درگیر در

کشور گردد

گفت‌وگوهای بین‌افغانی با گروه طالبان در بیجینگ، پایتخت کشور چین هستند؛ اما تا اکنون بنا به دلایل نامعلومی این هیأت تشکیل نگردیده و نشست بیجینگ دوبار پی‌هم به تعویق افتاده است. دلیل تعویق این نشست، عدم تشکیل هیأت با صلاحیت اعم از دولت افغانستان و سیاست‌گران برجسته‌ی کشور خوانده شده است. اما شماری از سیاستمداران، دلیل تأخیر این نشست را لجاجت رهبری حکومت در تشکیل و گماشتن افراد در ترکیب هیأت صلح بیجینگ خوانده و هشدار می‌دهند، که برخورد حکومت با مسایل کلان ملی از جمله صلح و انتخابات نشان دهنده‌ی عدم تعهد آنان به ارزش‌های ملی و حاکمیت مردمی در کشور بوده و پیامدهای این‌گونه تصمیم می‌تواند سرنوشت جمعی را به مخاطره اندازد.

با این همه به نظر می‌رسد که بنا بر گفته‌های قبلی مقامات واشنگتن، تا کنون اولویت دولت آمریکا در افغانستان پروسه‌ی صلح و خروج نیروهای این کشور از خاک افغانستان می‌باشد. اما باید توجه داشت، که خروج زود هنگام نیروهای خارجی می‌تواند خطرات و پیامدهای زبر را برای دولت و مردم افغانستان به همراه داشته باشد.

۱- احتمال فروپاشی نظام دموکراتیک در کشور؛ اگر توافق صلح میان نمایندگان آمریکا و گروه طالبان بدون حضور دولت و نمایندگان مردم افغانستان امضا شود، احتمال دارد کشور یک‌بار دیگر در کام جهل و تعصب فرو رفته و دست‌آوردهای یک‌ونیم دهه‌ی گذشته نابود گردد. چیزی که تا کنون مردم افغانستان شاهد آن است، این است، که هم دولت آمریکا و هم گروه طالبان با اراده‌ی کامل نمی‌خواهند، دولت و نمایندگان مردم افغانستان در میز گفت‌وگوها برای سرنوشت سیاسی و جمعی‌شان حضور داشته باشند.

عدم حضور نمایندگان واقعی مردم افغانستان می‌تواند خطرات جدی بر پیکر نیم‌بند دموکراسی و نظام مردم‌سالار کنونی وارد نموده و احتمال دارد، حاکمیت طالبانی با شکل و نمونه‌ی دیگر بالای مردم افغانستان تحمیل شود. مردم افغانستان برای رسیدن به موقعیت کنونی هزینه‌های سنگین نظامی، سیاسی، امنیتی و انسانی پرداخته‌اند، عدم توجه به این هزینه‌ها از سوی طرف امریکایی و نمایندگان گروه طالبان به معنی عدم اهتمام به خون مردم بی‌گناه افغانستان و قربانی‌های اخیر نیروهای دلیر امنیتی در صفوف دفاع از ارزش‌های کلان کشور است. اگر واقعاً آمریکا می‌خواهد تا معضل افغانستان از راه مفاهمه و گفت‌وگو حل شود، باید به مردم و نمایندگان واقعی این سرزمین اجازه حضور در میز مذاکره را داده و حداقل برای آن‌ها واضح سازد، که چه توافقی با کدام میکانیسم حقوقی و سیاسی با طالبان در حال انجام است؟

اکنون همه در افغانستان به شمول رهبران حکومت وحدت ملی و سیاستمداران برجسته‌ی کشور از جزئیات گفت‌وگوهای صلح بی‌خبر بوده و هیچ معلومات لازم از ۹ دور گفت‌وگوها ندارند. این بی‌اطلاعی می‌تواند زمینه‌ی مسالمت‌آمیز گفت‌وگوها را مخدوش ساخته و باعث سوءتفاهم میان مردم افغانستان و طرف‌های درگیر در کشور گردد.

۲- اصلی‌ترین پیامد توافق زودهنگام میان آمریکا و طالبان، سقوط اقتصاد وابسته افغانستان بوده که در شرایط کنونی نیز با مشکلات اساسی روبه‌رو است. در صورت که آمریکا و طالبان بتوانند روی موارد اختلافی به نتایج قابل قبول دست یابند؛ احتمال قطع/کاهش کمک‌ها به افغانستان از سوی ایالات متحده‌ی آمریکا متصور است، زیرا در این صورت نیروهای خارجی افغانستان را ترک گفته و به‌همکاری با نیروهای امنیتی افغانستان پایان خواهند داد. خروج نیروهای امریکایی زمینه را برای گروه‌های شورشی و جنگ‌طلب چون طالبان، القاعده، نیروهای زورمنده‌ی مردمی و برخی جنگ‌سالاران زور گو فراهم ساخته و نیروهای امنیتی به حاشیه خواهند رفت. در صورت توافق احتمالی، قطع کمک‌های ایالات متحده آمریکا باعث می‌گردد تا دولت افغانستان هزینه‌ی نیروهای امنیتی را پرداخته نتوانسته و صفوف امنیتی این نیروها از هم بپاشد. از هم پاشیدن صفوف نیروهای امنیتی باعث هرج و مرج داخلی گردیده و بر شدت بحران در کشور می‌افزاید.

محمد نسیم نظری

افتتاح یک پروسه؛ در جلسه مشورتی کمیسیون انتخابات با نمایندگان احزاب و دسته‌های انتخاباتی چه گذشت؟

یکشنبه هفتگی گذشته (۱۸ قوس)، کمیسیون مستقل انتخابات به منظور تسریع روند بازشماری آرا و نیز شکست بن بست انتخاباتی، جلسه مشورتی را با حضور نمایندگان احزاب سیاسی، نهادهای ناظر انتخاباتی، نهادهای بین‌المللی مرتبط به انتخابات، شرکای تخنیک و حقوقی انتخابات در مرکز رسانه‌های این نهاد برگزار نمود. این نشست از ساعت ۱۰ قبل از ظهر تا ساعت ۱ بعد از ظهر ادامه داشت. گفت‌وگوها میان دسته‌های انتخاباتی و مسوولین کمیسیون مستقل انتخابات پر تنش و جدی بود. در آغاز جلسه حوا علم نورستانی، رییس کمیسیون مستقل انتخابات بیانی‌های افتتاحیه‌ی جلسه را خواند و تأکید کرد، که آرای بیومتریک تا اکنون (پس از دو ماه) هنوز خط سرخ برای رهبری کمیسیون مستقل انتخابات بوده و ما با تمام توان از این موضع حمایت می‌کنیم. او با اشاره به بن بست انتخاباتی پیش آمده تصریح کرد، که این بن بست ناشی از سوء تفاهم برخی از تکت‌های انتخاباتی بوده، که نمی‌گذارند، بازشماری آرا در هفت ولایت باقی مانده از مجموع ولایات بازشماری شده انجام یابد. به گفته‌ی خانم نورستانی، این گونه تقابل میان تیم‌ها و دسته‌های انتخاباتی می‌تواند بحران را افزایش داده و بر عملکرد کمیسیون‌های انتخاباتی تأثیرات منفی داشته باشد. او تأکید کرد، که ما تا کنون براساس آمارها و نتایج پراکنده از سرور منبع اطلاعاتی، هفت‌صد هزار رأی را که در مطابقت با قانون انتخابات و لویایح انتخاباتی نبودند، باطل نموده و برخی از آرای مشکوک را بررسی و تفتیش نموده‌ایم. خانم نورستانی در اخیر بیانی‌اش از تمامی تکت‌ها، ناظران، شرکای انتخاباتی و سفارت‌خانه‌های کشورهای کمک‌کننده در روند انتخابات خواست تا معضل به‌وجود آمده را هرچه زودتر حل نموده و اجازه دهند تا روند بازشماری آرا هم‌چنان ادامه یابد.

پس از صحبت خانم نورستانی، محمد حنیف دانشیار، عضو دیگر کمیسیون مستقل انتخابات نزدیک به یک‌ساعت و ربع، معلومات مفصلی را پیرامون وضعیت عمومی انتخابات ریاست‌جمهوری از تاریخ ششم میزان تا اکنون، مصوبات درونی کمیسیون، مکتوبات شرکت درملوک با این نهاد، آرای جنجالی و برخی از موضوعات دیگر ارائه نمود. آقای دانشیار تأکید کرد، که دستگاه‌های بیومتریک براساس منابع اطلاعاتی کمیسیون مستقل انتخابات و نیز منطق زندگی مردم افغانستان برخی اشتباهات فاحش داشته، که باعث گردیده تا مسوولین تخنیک کمیسیون مستقل انتخابات تنها به آمار و ارقام این دستگاه بسنده نکرده، بلکه ریزلشیت‌ها را نیز بررسی نموده‌اند. به گفته‌ی آقای دانشیار دستگاه بیومتریک به‌صورت عمومی نتوانسته است، که تا به امروز در زمان معین آن سیت نموده و آرای که خارج از وقت رأی‌دهی ثبت شده است را مشخص سازد.

این عضو کمیسیون مستقل انتخابات تأکید کرد، که ۱۳۷ هزار رأی که باعث اختلاف میان کمیسیون مستقل انتخابات و دسته‌های انتخاباتی از جمله دسته‌های انتخاباتی ثبت و همگرایی گردیده است، از همین نوع اطلاعاتی اند، که تا به زمانی آن با اوقات رسمی رأی‌دهی در روز انتخابات مطابقت ندارد. او هم چنین تأکید کرد، که ما بخاطر تأمین شفافیت در پروسه‌ی انتخابات و به‌منظور شریک‌ساختن اطلاعات با شرکای انتخاباتی، چینل مشخص اطلاعاتی را با مسوولین احزاب سیاسی و دسته‌های انتخاباتی تنظیم نموده و تمامی منابع و اطلاعات لازم را روزانه در اختیار آنان قرار داده‌ایم. آقای دانشیار در کنار تفسیر و تعبیر برخی لویایح و طرز‌العمل‌های انتخاباتی، به‌صورت نمونه از یک محل زنانه در یکی از روستاهای دورافتاده‌ی ولسوالی ورس ولایت بامیان نام برده، تأکید کرد، که دستگاه‌های بیومتریک فرصت زمانی که افراد در آن رأی داده‌اند را از ۷ شام تا ۵ صبح مشخص کرده، در حالی که براساس تقسیم اوقات انتخابات، لویایح، طرز‌العمل‌ها و منطق زندگی مردم افغانستان هیچ‌کسی مخصوص زنان در این اوقات به پای صندوق‌های رأی‌دهی نرفته، این تا به حال که از سوی دستگاه بیومتریک مشخص شده با هیچ یک از معیارهای لازم انتخاباتی سازگار نبوده و نیست. او گفت ما برای حصول اطمینان بیشتر از این محل با افرادی که مسوولیت برگزاری انتخابات را در این محل به عهد داشتند، به تماس شدیم و آنان گفتند، که شروع روند انتخابات از ساعت ۷ صبح تا ۵ شام بوده و پس از آن روند رأی‌دهی بسته شده و شمارش آرا انجام شده است.

توضیحات آقای دانشیار به نحوی برای اعضای شرکت‌کننده سنگین تمام شد. محمد ناطقی، سرپرست حزب وحدت مردم افغانستان و عضو تیم ثبت و همگرایی به نشانه‌ی انتقاد از جا برخاست و به سخنان آقای دانشیار

آزاد و عادلانه‌ی افغانستان (فیفا) تأکید کرد، که روند شمارش آرا از مدیریت کمیسیون مستقل انتخابات خارج شده و این نهاد دیگر توان اجرایی برای مدیریت پروسه را ندارد. او از نهادهای مرتبط به انتخابات و نمایندگی‌های دیپلماتیک کشورهای کمک‌کننده خواست تا با کمیسیون مستقل انتخابات همکاری نموده و آرای که مشکوک و خارج از زمان رأی‌دهی استفاده شده‌اند را دوباره بازشماری و تفتیش نموده تا قناعت طرف‌های انتخاباتی مخصوصن دسته‌های انتخاباتی ثبت و همگرایی حاصل شود. پس از آن نورالرحمن اخلاقی، رییس ناظرین تخنیک دسته‌های انتخاباتی ثبت و همگرایی، کمیسیون مستقل انتخابات را متهم به نقض آشکار قوانین نموده و تأکید کرد، که هیچ عملکرد کمیسیون مبتنی بر قانون نبوده و نیست. آقای اخلاقی در پیوند به آرای خارج از وقت به لایحه‌ی تفتیش، ابطال و بازشماری انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۹۸ اشاره نموده که در صفحه‌ی سه، بند سه این لایحه تأکید شده؛ اوراق رأی‌دهی در خارج از زمان رأی‌دهی اگر معلومات آن تکمیل شده باشد، فاقد اعتبار بوده و باید از دور خارج شود. او گفت؛ من به رهبری کمیسیون مستقل انتخابات حاضر صدها مورد از این دست را آدرس دهم، که توسط کمیسیون نقض شده و آنان با حدس و گمان به این گونه آرا مشروعیت حقوقی داده است. پس از صحبت‌های اخلاقی، اسدالله سعادتی دوباره صحبت نموده و برخورد کمیسیون مستقل انتخابات را در قبال دسته‌های انتخاباتی نکوهش کرد. او گفت که با قطع کردن مایک، کمیسیون مستقل انتخابات عملن نشان داد، که آنان ظرفیت پذیرش نقد را نداشته و از انتقاد سالم در هراس اند.

او تأکید کرد، که اعضای کمیسیون مستقل انتخابات تصمیم گرفته‌اند تا صحبت‌های منطقی و مطابق به قانون ما را نپذیرفته و ظفره روند. او گفت، که ما به این نشانه مجلس را ترک نموده و تصمیم بعدی خویش را در قبال این حق کشی آشکار با مردم افغانستان شریک می‌سازیم. با این گفته‌های آقای سعادتی شماری زیادی از هوادان این تیم به شمول برخی از نمایندگان احزاب سیاسی جلسه را ترک نموده و جلسه‌ی کمیسیون مستقل انتخابات این گونه، بدون این که نتیجه‌ی مشخصی داشته باشد، به پایان رسید.

توضیحات آقای دانشیار به نحوی برای اعضای شرکت‌کننده سنگین تمام شد. محمد ناطقی، سرپرست حزب وحدت مردم افغانستان و عضو تیم ثبت و همگرایی به نشانه‌ی انتقاد از جا برخاست و به سخنان آقای دانشیار واکنش نشان داد. او تأکید کرد، که این جلسه به تلاش و کوشش تیم ثبت و همگرایی به نمایندگی از این دسته‌ی انتخاباتی صحبت نمود. آقای سعادتی پنج کیس مشخص را حواله‌ی رهبری کمیسیون مستقل انتخابات کرد و در آن به ارقام ۱۲۰۰ رأی خارج از زمان، ۲۴۳۲ محلی که معلومات بیومتریکی ندارند، ۱۰۳۷ رأی که براساس قانون انتخابات و طرز‌العمل آن باید باطل می‌گردید؛ اما از سوی کمیسیون مستقل انتخابات تا کنون باطل نشده‌اند، نقض صریح قانون اساسی، قانون انتخابات، لویایح و طرز‌العمل‌ها و نیز ارتکاب جرایم حقوقی از سوی کمیسیون مستقل انتخابات، اشاره کرد.

که شما (اعضای کمیسیون) تصمیم گرفته‌اید تا حرف‌های مستدل و مطابق قانون ما را قبول نکرده و به لجاجت تان هم‌چنان ادامه دهید. آقای سعادتی در این دور نزدیک به ۲۰ دقیقه‌ی دیگر صحبت نموده و دوباره مایک او از سوی گرداننده‌ی جلسه قطع شد. پس از آقای سعادتی، داود سلطان‌زوی، نماینده‌ی تیم دولت‌ساز صحبت نمود. صحبت‌های سلطان‌زوی احساساتی، بدون موارد قانون، تهدیدگونه و بدون راه‌حل بود. او که به نمایندگی از سه حزب وقت گرفته بود، در شش دقیقه صحبت‌هایش را تمام نموده و به نشانه‌ی اعتراض به تیم ثبت و همگرایی از جلسه معذرت‌خواهی کرد. تمام محتوای صحبت‌های آقای سلطان‌زوی تأکید بر اجازه‌ی بازشماری آرا از سوی دسته‌های انتخاباتی ثبت و همگرایی بود. او اذعان کرد، که زمان زورگویی و تهدید گذشته و همه باید به قانون اساسی و سایر قوانین نافذی کشور احترام بگذارند. پس از صحبت‌های آقای سلطان‌زوی شمار دیگر از اشتراک‌کنندگان به‌شمول نهادهای ناظر ملی (فیفا و تیفا) و نهادهای مرتبط به انتخابات صحبت نمودند. صحبت همه حول محور استقلالیت کمیسیون مستقل انتخابات و تأمین شفافیت می‌چرخید. یوسف رشید، رییس بنیاد انتخابات

واکنش نشان داد. او تأکید کرد، که این جلسه به تلاش و کوشش تیم ثبت و همگرایی برگزار شده و اعضای کمیسیون مستقل انتخابات حق ندارند، این گونه وقت‌کشی نموده و به دیگران فرصت ندهند. این گفته‌های آقای ناطقی با حمایت اعضای جلسه رویه‌رو شد و صحبت‌های آقای دانشیار نیمه‌تمام باقی ماند.

پس از آن بحث آزاد با گردانندگی خانم ظریفی عضو کمیسیون مستقل انتخابات آغاز شد. در آغاز بحث، اسدالله سعادتی، معاون دسته‌ی انتخاباتی ثبت و همگرایی به رهبری عبدالله عبدالله، به نمایندگی از این دسته‌ی انتخاباتی صحبت نمود. آقای سعادتی پنج کیس مشخص را حواله‌ی رهبری کمیسیون مستقل انتخابات کرد و در آن به ارقام ۱۲۰۰ رأی خارج از زمان، ۲۴۳۲ محلی که معلومات بیومتریکی ندارند، ۱۰۳۷ رأی که براساس قانون انتخابات و طرز‌العمل آن باید باطل می‌گردید؛ اما از سوی کمیسیون مستقل انتخابات تا کنون باطل نشده‌اند، نقض صریح قانون اساسی، قانون انتخابات، لویایح و طرز‌العمل‌ها و نیز ارتکاب جرایم حقوقی از سوی کمیسیون مستقل انتخابات، اشاره کرد.

آقای سعادتی تأکید کرد، که براساس لویایح و طرز‌العمل‌های که از سوی رهبری کمیسیون مستقل انتخابات نهایی گردیده، آرای خارج از زمان رأی‌دهی مدار اعتبار نبوده و هیچ‌کسی حق ندارد در مورد آن تصمیم اعتباردهی بگیرد. به گفته‌ی آقای سعادتی این مجموع از آرا که به نظر می‌رسد، از سوی برخی از حلقه‌های مشخص با اشاره‌ی دسته‌ی انتخاباتی خاص انجام شده، نشان می‌دهد، که کمیسیون مستقل انتخابات ظرفیت کافی برای جداسازی آرای پاک از ناپاک نداشته و در تلاش مهندسی انتخابات به نفع دسته‌ی انتخاباتی مشخص است. صحبت‌های آقای سعادتی با واکنش شماری از اشتراک‌کنندگان مواجه شد. خانم ظریفی که مسوولیت گردانندگی این بحث را داشت، مایک آقای سعادتی را به نشانه‌ی ختم فرصت‌زمانی قطع نمود. اما شماری از احزاب سیاسی حاضر در جلسه، وقت‌شان را به‌صورت داوطلبانه در اختیار آقای سعادتی گذاشتند. پس از آن آقای سعادتی دوباره به صحبت‌هایش ادامه داده و کمیسیون مستقل انتخابات را متهم به نه‌نشیدن صدای عدالت‌طلبی تیم ثبت و همگرایی نمود. او تأکید کرد،